

A rendezvény támogatói:

VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REF. GIMNÁZIUM
TATA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
VASZARY JÁNOS ÁLT. ISK., TATA

E-PRO KFT., TATA
BRINGÓHINTÓ KKT.
NAPVILÁG ALAPÍTVÁNY
ATTILA HOTEL, BUDAPEST

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KEREKES BARNABÁS

A verseny első (körzeti) fordulójának helyi szervezői:

Bács-Kiskun és Csongrád megye: BARANYI BETTINA (Makó), DANCSI GYÖRGYNÉ (Makó), DR. HIDEGNÉ TORMA ERZSÉBET (Kiskunfélegyháza), JUHÁSNÉ ROZGONYI MÁRTA (Kecskemét), KUSTÁR TAMÁSNÉ (Kecskemét), PÉTER MARIANN (Kiskunhalas), TERCSINÉ TÓTH ILONA (Kecskemét), TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Szentes), UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Szeged)

Baranya, Somogy és Tolna megye: BÓRÁNÉ KRASZNAILDIKÓ (Balatonföldvár), ENGLERTNÉ EKLICS IBOLYA (Pécs), GENCZLERNÉ HERCZEG ÁGOTA (Bonyhád), MEDE ZSOLTNÉ (Bóly), MUHARINÉ JOÓSZ ZSUZSANNA (Tolna), NAGYVÁRADAI HENRIETTE (Siklós), DR. SÜTŐ ZOLTÁNNÉ (Kaposvár)

Békés és Jász-Nagykun-Szolnok megye: JUHÁSZ ISTVÁNNÉ (Szarvas), KOCSMÁR MÁRIA (Szolnok), TÓTH ÉVA (Törökszentmiklós), TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (Gyula)

Borsod-Abaúj-Zemplén megye: KLAJ SÁNDORNÉ (Miskolc), DR. LUKÁCSNÉ FORGÁCS BEÁTA (Miskolc)

Budapest – Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET, GÖRÖG ZSÓFIA, OLÁHNÉ NÉMETH ILDIKÓ, SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES, DR. SZABÓNÉ REICHERT HILDA

Budapest – Dél-Pest: ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA, BALOGH GERTRÚD, LATÁK ISTVÁN, NAGY ANDREA, PAVLUSKA ÉVA

Budapest – Észak-Buda: FARKAS ESZTER, GELNICZKY GYÖRGY, HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA, MERÉNYI IMRE, DR. PRÓSZ GYÖRGYNÉ SZABÓ ÁGNES

Budapest – Észak-Pest: DR. GYOPÁRNÉ BARZSÓ MARGIT, KAPO SINÉ BODÓ ANNA, KOCSMÁR SÁNDORNÉ, LÓRÁNTFI MÓNKA, MAGYAR ZSOLT

Fejér és Veszprém megye: BERNÁTH VALÉRIA (Székesfehérvár), KÁSA ZSUZSANNA (Veszprém), NAGYNÉ DÖMÖS ERIKA (Veszprém), PETRIK ZSUZSANNA (Bicske)

Hajdú-Bihar megye: BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Debrecen), CZEGLÉDI ILDIKÓ (Debrecen), KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Derecske), SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Hajdúszoboszló), WEINÉMER SÁNDOR (Hajdúböszörmény)

Heves és Nógrád megye: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Eger), OMBÓDINÉ MADAI JUDIT (Gyöngyös)

Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron megye: BOGNÁR EDIT (Győr), GAZDAPUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Tata), MOGYORÓ SINÉ ZACHAR ILDIKÓ (Esztergom), SZABÓ JÓZSEFNÉ (Tatabánya)

Pest megye: CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Dunakeszi), KÁNTOR ARANKA (Érd), KUN SÁNDOR (Monor), POZSGAI MARIANNA (Budaörs), SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Gödöllő), TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (Budaörs)

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye: CSERVENYÁKNÉ BIHARI ILONA (Nyíregyháza), MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Mátészalka), TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Kisvárd)

Vas és Zala megye: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Zalaegerszeg), MARTH JÓZSEFNÉ (Sárvár), TISLERNÉ TÓTH ZSUZSANNA (Nagykanizsa), TRAXLERNÉ HORVÁTH EDINA (Szombathely)

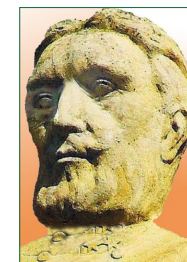
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2012. Körzeti forduló 7. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Dr. GLOVICZKI ZOLTÁN oktatásért felelős helyettes államtitkár
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:

PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

Az országos döntő főkoordinátora:

GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA középiskolai tanár

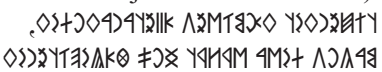
A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Mely szavak kerülhetnek a szólánc hetedik helyére? 1. MAKK → 2. LAKK → 3. LAKÓ → 4. FAKÓ → 5. _____ → 6. _____ → 7. _____
(A) *BÉKA* (B) *KOFA* (C) *LALI* (D) *BUSÓ* (E) *MARS*
2. Mit tesznek azzal, akire „*ráhúzzák a vizes lepedőt*”?
(A) *eltakarják, álcázzák* (B) *a hibáit, bűneit takargatják*
(C) *láz ellen borogatják* (D) *rábizonyítják a mulasztását, bűneit*
(E) *átvitt értelemben megkötik, nem hagyják cselekedni*
3. Keressétek ki a helyesen szótagolt szavakat, majd olvassátok össze a kezdőbetűiket! Mit jelent az így kapott szó? *Robb-an-ás, kal-ap-ács, lá-to-gat, áll-o-más, a-la-pos, kel-lem-es, pa-tak-me-der, ger-en-da, át-e-reszt, lyu-ka-csos, lo-vag-ol*
(A) *járvány* (B) *gyomlál* (C) *sík táj, terület*
(D) *kerti szerszám* (E) *alacsony vízszint a talajban*
4. Kőműves Kelemen szomorú balladájából idézzük az első két sort rovásírással. A betűk azonosítása után jelöljétek meg a ballada további részében szereplő szavakat! (Vigyázat! A rovásírás jobbról balra halad!)

(A) *qoYI* (B) *oYIoYI* (C) *YIYIYI* (D) *YIYIYIYI* (E) *YIoYIoYI*
5. Melyik tulajdonnév szerepel Vörösmarty Mihály *A buvár Kund* c. művében?
(A) *Endre* (B) *Henrik* (C) *Béla* (D) *Tisza* (E) *Pozsony*
6. Az alábbi felsorolások közül melyek szavaiból lehet hibátlanul összerakni egy-egy jól ismert vers vagy dal első versszakát? (A központosításra ezúttal nem kell tekintettel lennetek.)
(A) *A angol Léptet Edward Hadd mennyit lován ér velszi fakó tartomány látom király király úgymond;* (B) *a ágra Száll az szájrul Fű kizöldül ó Száll sirhanton ágrul Bajnok ének ébred lanton madár szájra;* (C) *szerelemnek bánt Te hatalmas lehetsz írja tüze sebemnek kis A Megemésztő gyönyörű;* (D) *eltakar magyar Bölcsöd s híve majdan sírod Légy is Mely rendületlenül ápol s Hazádnak oh;* (E) *serényen a gondolok mindig egy meg-megállva hete Nyikorgó csak kosárral mamára ölében a padlásra Már ment*
7. Mit jelent, ha valaki vagy valami *tilinkózik*?
(A) *kis zongoraszerű hangszeren játszik* (B) *iszogat*
(C) *egy régi népi labdajátékot játszik* (D) *nevetgél*
(E) *kis furulyán, fűzfásípon játszik*

8. Keressétek meg a közös hiányzó szótagokat a három szópárban! Ezután a három kapott szótagot rakjátok helyes sorrendbe, és egy újabb értelmes szót kaptok. Mit jelent ez a szó? *ME...-...REK, E...-...LEVÉZ, BIL...-...CSE*
(A) *a nyereghez szíjazott lábtartó vas* (B) *rongy, szakadt ruha*
(C) *zszakvászson* (D) *hozomány ruhanemű, ágynemű*
(E) *a vászonpelenka régi megnevezése*
9. Balassi híres versének idéztük az elejét. Jelöljétek meg a rá vonatkozó igaz állításokat!
„*Vitézek, mi lehet ez széles föld felett szebb dolog az végeknél?*”
(A) *A költői kérdés a hősi halál szépségére utal.* (B) *A megszólított “vitézek” a török hódoltság idején harcoltak az oszmán hódítók ellen.* (C) *A “végek” kifejezés itt végvárakat jelent.* (D) *A verset megírásakor nem lehetett kinyomtatni, mert még nem voltak nyomdák.* (E) *Az idézetben több a főnév, mint a névmás.*
10. Mely szavakból lehet újabb értelmes szót létrehozni úgy, hogy minden egyes zöngés mássalhangzójukat a zöngétlen párjukkal (ha van) kicseréljük?
(A) *babád* (B) *veled* (C) *véged* (D) *dolog* (E) *görög*
11. Makkai Sándor *Táltoskirály* című regényéből idézzük az alábbi mondatot. Jelöljétek meg a rá vonatkozó igaz állításokat! „*A király szinte szertartásosan komoly maradt, inkább nagy figyelem tükröződött arcán, mintha a legpompásabb udvari ceremóniát nézné, talán csak keletiesen lefelé idomított bajusza alatt s meleg tekintetű szemében bújócskázott valami huncut mosolygás.*”
(A) *Az igék mind kijelentő módban állnak.*
(B) *3 helyhatározószót tartalmaz.* (C) *Találunk példát hasonulásra.*
(D) *Több a névelő, mint a névutó.* (E) *3 szót a hagyomány elve alapján írunk.*
12. Betűrendben írtuk le különböző szavak betűit. Azokat válasszátok ki, amelyekből (persze az összes felhasználásával) kirakható egy igenév!
(A) *a a d l n u* (B) *a a a d l s z v* (C) *b e e e e f j t t z*
(D) *a a d h i l n* (E) *a a d d n ó*
13. Hogyan írjuk: **tj**, **ty**, **tyj** vagy **tty**? Azokat a szópárokat jelöljétek meg, amelyek mindkét tagjában a kihagyott helyre hosszú **tty**-t írunk!
(A) *Vak Bo ... án / bá ... a* (B) *ha ... úk / bo ... a* (C) *pin ... el / pe ... e*
(D) *ko ... an / ko ... ogó* (E) *javítta ... a / su ... omban*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

14. a) Csak a táblázatban látható szótagok felhasználásával írjatok minél több, két vagy több szótagból álló szót, akár toldalékos vagy régies szóalakot! (34 helyes szóig jár pont)
KE	TE	LE	VE	GYE
BE	DE	RE	JE	NE
SE	GE	FE	ME	ZE
- b) Ezután keressetek köztük hat olyat, amelyek visszafelé kimondva is értelmesek!